

Det kongelige Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Dato: 03.01.2013
Vår referanse: 12/00845-2
Deres referanse:
Saksbehandler: Lars Henrik
Svendsen

Høring - endringer i forvaltningsloven

Digitalt førstevalg – utredning av krav til samtykke mv

FAD har sendt ovennevnte høring til SI, med frist for uttalelse 02.01.2013. Høringsnotatet består i sin helhet av en utredning fra adv.fa. Wikborg/Rein. Utredningen er begrenset til nødvendige regelendringer i forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften.

Digitalt førstevalg

Regjeringen har i forbindelse med Digitaliseringsprogrammet besluttet at "egne tjenester skal tilbys digitalt og skal være den normale måten å kommunisere med forvaltningen på. Innbyggerne må aktivt velge manuelle løsninger hvis de foretrekker det." Dette prinsippet kalles digitalt førstevalg.

I dokumentet "På nett med innbyggerne" fremgår bl.a. følgende prinsipper som legges til grunn for denne utredningen:

- ⊗ Digitale tjenester vil bli obligatorisk for bedrifter.
- ⊗ Innbyggere som ikke har reservert seg, skal motta post fra forvaltningen i én sikker, digital postkasse.
- ⊗ Innbyggere og bedrifter skal kunne registrere sine ønsker for hvordan de foretrekker å bli kontaktet av forvaltningen.
- ⊗ SMS og e-post skal benyttes for å sende varsel om at det er kommet post i den digitale postkassen og for enkle henvendelser og for påminnelse om frister.

Videre skal det opprettes et reservasjonsregister og et register for kontaktinformasjon.

Høringsnotatets innhold i korthet:

Digital, sikker postkasse

Forslag til innretning av den digitale postkassen er nærmere beskrevet bl.a. i Difi rapport 2012:10 og 2011:7. Høringen går ikke detaljert inn på postkassen, men det er likevel noen forslag:

Behandlingsansvaret for den digitale postkassen må avklares. Det må i denne sammenheng vurderes om det organ som sender digital post til den digitale postkassen skal kunne få tilbakemelding på om mottakeren har skaffet seg tilgang til meldingen (ved å åpne den eller laste den ned).

Brukeren bør kunne gi andre lesetilgang til den digitale postkassen for enkelttilfeller eller enkeltområder, slik at vedkommende kan motta bistand fra andre uten å gjøre all informasjon i postkassen tilgjengelig for vedkommende hjelper, se det som er sagt i punkt 3.1 ovenfor.

Brukeren bør ha kontroll på innholdet i meldingsboksen, herunder selv kunne bestemme hva som skal slettes, når det skal slettes og hva som fortsatt skal oppbevares. Mange enkeltpersoner vil ikke selv være i stand til å oppbevare elektroniske dokumenter sikkert over tid. Når det innføres digitalt førstevalg, i det offentliges interesse, bør det offentlige også påse at den digitale postkassen inneholder tjenester som ivaretar dette. Dette stiller krav til den digitale postkassens løsninger for langtidslagring av dokumenter og eventuelt elektroniske signaturer. Det stiller også krav til løsninger for overføring av digital post til ny leverandør av løsningen for digital postkasse.

SI har ingen merknader til dette, men vil bemerke at mange detaljer gjenstår å klarlegge i forhold til den digitale postkassen.

Kontaktinformasjonsregister

Dette vil være et register over e-postadresser og mobiltilf. som den enkelte ønsker varsling til. «Dette fremstår som en nødvendig løsning, da det ikke kan legges til grunn at alle vil benytte den digitale postkassen som sin daglige e-postkasse.»

Kontaktinformasjonsregisteret vil ligge utenfor løsningen for digital postkasse, men det er i Difi-rapport 2012:10 forutsatt at postkasseløsningen skal kunne benytte informasjonen i kontaktinformasjonsregisteret som i rapporten forutsettes etablert i løpet av 2013, se rapporten s 11. Dette vil være en nytt, sentralt nasjonalt register, som ikke ser ut til å være en del av Folkeregisteret (jf. «ved eventuell utveksling av opplysninger med det sentrale folkeregisteret»). Det fremgår av Difi-rapport 2012:10 s 6 i note 7, at kontaktinformasjonsregisteret for virksomheter er planlagt etablert av Difi og Brønnøysundregistrene i 2012-2013.

Spørsmålet er hvordan man oppretter dette registeret. En mulighet er å gjenbruke allerede registrerte kontaktopplysninger av denne karakter fra MinID/ID-porten. Det er foreslått en slik løsning, med hjemmel i fvl. § 15.

SI er enig i forslaget.

Reservasjonsregister

Dette vil være et register over personer som har reservert seg mot elektronisk kommunikasjon med forvaltningen. Forvaltningsorganene må benytte (vaske mot) registeret før det sendes digital post.

Spørsmålet er hvordan man oppretter dette registeret. Forhåndsreservering av grupper av mennesker er vurdert vanskelig, og ikke anbefalt, likevel med unntak av mindreårige under en viss alder, f.eks. 15 år. En mulighet er å anse manglende registrering i Kontaktinformasjonsregisteret som en reservasjon i Reservasjonsregisteret. En annen mulighet er å anse at alle (ca. 2,8 mill. personer) som har benyttet MinID siste tolv måneder automatisk blir «realisert som digitalt aktive».

Regelendringer

For å gjennomføre Digitaliseringsprogrammet til regjeringen vil enkelte lover og forskrifter nødvendigvis gjennomgå endringer. Det er foreslått endringer i Forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften.

SIs vurdering og konklusjon

De foreslåtte endringene vil ha direkte betydning for hvordan SI kan tilby tjenester elektronisk i tiden framover.

Høringen ser ut til å videreføre programmet «Digitalt førstevalg» på en forventet måte.

Det er en svakhet med utredningen at sikker digital kommunikasjon for forvaltningen er utelatt. SI anbefaler at også forvaltningsorganer får en plass i dette bildet. Det virker underlig å pålegge borgere og private

virksomheter digitalt førstevalg, mens forvaltningsorganer selv må sende brevpost til andre forvaltningsorganer. En eller annen løsning må man finne fram til, for eksempel i form av en digital postkasse.

Kort oppsummert er vår konklusjon:

- SI stiller seg bak utredningens anbefalinger om krav til den digitale postkassen.
- SI anbefaler gjenbruk av kontakinformasjon fra MinID/ID-porten.
- SI anbefaler at digitalt førstevalg realiseres for alle som har brukt MinID/ID-porten siste år, med gjenbruk av kontakinformasjon, og med mulighet for reservasjon
- Endring av forvaltningsloven §§ 16 og 27: SI anbefaler alternativ 4.
- Endring av forvaltningsloven § 2: SI har ingen bemerkninger.
- Endring av forvaltningsloven § 15a: SI anbefaler alternativ 2. (Dette vil gi oss anledning til å sende SMS-varsel til alle som er i Kontaktinformasjonsregisteret)
- Endring av eForvaltningsforskriften: SI har foreløpig ingen bemerkninger.

Vi viser for øvrig til at SI tilbyr et digitalt førstevalg i forhold til våre debitorer. Vi utvikler nå en løsning med et digitalt førstevalg for alle som vi krever inn for. Denne løsningen vil settes i drift i andre halvår 2013. Deretter vil arbeidsgivere mv. få samme digitale muligheter.

Med hilsen

Statens innkrevingsentral

Per Waage
direktør

Lars Henrik Svendsen
advokat, seniorrådgiver